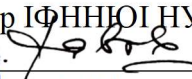

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ІФННЮІ НУ «ОЮА»
проф. Роман САВЧУК
«2» вересня 2024 р.

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

**ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС
ОК 26**

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
ступінь вищої освіти	бакалавр
галузь знань	08 Право
спеціальність	081 Право
освітня програма	Право

Розробник програми: к.ю.н., доц. Романюк Андрій Богданович

Затверджено на засіданні кафедри цивільного та господарського права і процесу (протокол № 1 від 27.08.2024 р.)

В.о. завідувача кафедри цивільного та господарського права і процесу

 Андрій РОМАНЮК

Начальник навчального відділу

 Ірина ЯЦКІВ

Гарант освітньої програми

 Роман САВЧУК

Науково-методична рада (протокол № 1 від 02.09 2024 р.)

Голова науково-методичної ради

 Олег БЕЗНОСЮК

Заступник директора

 Олег БЕЗНОСЮК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Анотація

Навчальна дисципліна «Цивільний процес» призначена для вивчення студентами денної та заочної форм навчання, що навчаються за освітнім рівнем «бакалавр».

Дисципліна «Цивільний процес» відноситься до циклу професійної та практичної підготовки навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр у Івано-Франківському навчально-науковому юридичному інституті Національного університету «Одеська юридична академія» у галузі знань 08 «Право», за спеціальністю 081 «Право».

Цивільне процесуальне право є однією з профільюючих дисциплін для студентів юристів. Предметом вивчення даного курсу є норми права, які регулюють діяльність суду та інших суб'єктів процесуальної діяльності з метою захисту суб'єктивних прав фізичних і юридичних осіб. Глибоке засвоєння студентами судової та інших форм захисту суб'єктивних прав і охоронюваних законом інтересів є необхідною умовою формування юристів, зокрема майбутніх суддів, прокурорів, адвокатів, нотаріусів, юрисконсультів.

Навчальна дисципліна «Цивільний процес» тісно переплітається з іншими навчальними юридичними дисциплінами, що обумовлено зв'язком цивільно процесуального права з іншими галузями права, а також з практичною діяльністю щодо реалізації норм цих галузей права. Найбільш тісно пов'язані між собою цивільно-процесуальне і цивільне матеріальне право, оскільки власне на захист, як правило, цивільних прав та інтересів спрямовується діяльність суду та інших учасників цивільного процесу. Крім цього, «Цивільний процес» тісно пов'язаний з такими навчальними дисциплінами як «Конституційне право», «Житлове право», «Сімейне право», «Трудове право», «Земельне право» та іншими. Для вивчення «Цивільного процесу» необхідним є володіння студентами базовими знаннями з «Теорії держави і права», оскільки саме ця дисципліна вивчає такі важливі питання як джерела права, структура правової норми, тлумачення норм права, реалізація правових норм тощо, без знання яких неможливо освоїти «Цивільний процес». Окремі теми даної навчальної дисципліни системно пов'язані з такими дисциплінами як «Судові та правоохоронні органи» та «Ораторське мистецтво та юридична аргументація».

Крім цього навчальна дисципліна «Цивільний процес» може бути основою для вивчення таких спецкурсів як «Актуальні питання цивільно процесуального права», «Окреме провадження», «Перегляд судових рішень у цивільному процесі» та інших.

1.2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – формування знань майбутніх фахівців у галузі права про розгляд судами справ в порядку цивільного судочинства, реалізацію права на справедливий в суд в контексті цивільної юрисдикції, особливості позовного та інших видів проваджень, а також базових навиків підготовки процесуальних документів та вчинення процесуальних дій.

Завданнями освітнього компонента є:

формування у здобувача вищої освіти системи теоретичних знань про цивільне процесуальне право як галузь права;

засвоєння студентами змісту основних категорій цивільного процесуального права та основних процесуальних інститутів;

вивчення процесуальної форми здійснення правосуддя у цивільних справах;

розвиток умінь і навичок щодо аналізу нормативно-правових актів, що регулюють цивільні процесуальні правовідносини, а також застосування цивільного процесуального законодавства при вирішенні конкретних судових справ, набуття досвіду аналітичної роботи;

отримання практичних навиків підготовки проектів процесуальних документів та здійснення процесуальних дій, а також інших навичок застосування здобутих теоретичних знань у практичній діяльності.

3. ТЕМАТИЧНИЙ ВИКЛАД ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні основи цивільного процесуального права

Поняття цивільного процесуального права. Предмет, метод і система цивільного процесуального права. Форми захисту прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб. Співвідношення цивільного процесуального права з конституційним, цивільним, сімейним, трудовим, адміністративним, кримінально процесуальним правом та іншими дисциплінами.

Поняття цивільного судочинства та його завдання. Види цивільного судочинства. Стадії цивільного процесу. Поняття і види джерел цивільного процесуального права. Загальна характеристика Цивільного процесуального кодексу. Міжнародні договори в цивільному процесі. Роль висновків Верховного Суду у цивільно-процесуальному регулюванні. Дія цивільно-процесуальних норм в часі та просторі.

Тема 2. Засади цивільного процесуального права

Поняття засад цивільного процесуального права та їх значення. Система засад цивільного процесуального права. Проблеми класифікації засад цивільного процесуального права.

Конституційні та галузеві принципи цивільного процесуального права.

Верховенство права. Повага до честі і гідності, рівність усіх учасників судового процесу перед законом та судом.

Гласність і відкритість судового процесу та його повне фіксування технічними засобами.

Змагальність. Диспозитивність. Пропорційність.

Обов'язковість судового рішення. Забезпечення права на апеляційний перегляд справи. Забезпечення права на касаційне оскарження судового рішення у випадках, встановлених законом.

Розумність строків розгляду справи судом.

Неприпустимість зловживання процесуальними правами. Відшкодування судових витрат сторони, на користь якої ухвалене судове рішення.

Тема 3. Цивільна юрисдикція

Поняття цивільної юрисдикції.

Предметна та суб'єктна юрисдикція. Критерії відмежування цивільної юрисдикції від інших судових юрисдикцій.

Інстанційна юрисдикція.

Територіальна юрисдикція (підсудність) та її види. Загальна підсудність. Альтернативна підсудність (підсудність за вибором позивача). Виключна підсудність. Підсудність цивільних справ зі спеціальним суб'єктним складом (суд, суддя, громадяни України, що проживають за кордоном).

Наслідки порушення правил визначення юрисдикції.

Тема 4. Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин. Суд як головний суб'єкт цивільно-процесуальних правовідносин.

Поняття та класифікація суб'єктів цивільних процесуальних правовідносин. Суд як головний суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин.

Правовий статус суддів та присяжних у цивільному процесі.
Визначення складу суду.
Поняття, завдання та підстави відводу (самовідводу) судді.
Порядок вирішення відводу (самовідводу) судді.
Поняття та правовий статус третейських судів.

Тема 5. Учасники справи

Учасники справи. Поняття, види та правовий статус.
Поняття сторін у позовному провадженні. Правовий статус позивача, загальні та спеціальні права позивача.
Правовий статус відповідач, загальні та спеціальні права відповідача.
Заміна неналежного відповідача.
Треті особи з самостійними вимогами щодо предмета спору.
Треті особи без самостійних вимог щодо предмету спору.
Процесуальне правонаступництво.
Органи та особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.
Учасники справи у непозовних видах цивільного судочинства.

Тема 6. Інші учасники судового процесу

Поняття, характерні риси та види інших учасників судового процесу.
Особи, які забезпечують підготовку та сприяють організаційно-технічному забезпеченню судового процесу.
Свідок у цивільному процесі.
Процесуальний статус судового експерта.
Експерт з питань права.
Спеціаліст та перекладач.

Тема 7. Судове представництво

Поняття та види судового представництва.
Особи, які можуть та які не можуть бути представниками у цивільному процесі.
Добровільне (договірне) представництво.
Законні представники. Призначення або заміна законного представника.
Представництво у цивільному процесі юридичної особи, органу державної влади чи органу місцевого самоврядування.
Документи, якими підтверджуються повноваження представника.
Обсяг повноважень представника у цивільній справі. Припинення повноважень представника.

Тема 8. Процесуальні строки

Поняття процесуальних строків та їх значення. Співвідношення строків у матеріальному праві та процесуальних строків.
Види процесуальних строків.
Обчислення процесуальних строків. Наслідки недотримання процесуальних строків.

Процесуальні строки в умовах карантину та воєнного стану.
Зупинення, продовження та поновлення процесуальних строків.

Тема 9. Інформування в судовому процесі

Поняття та значення інституту інформування учасників цивільного процесу про час і місце проведення судового розгляду.

Поняття судових викликів та повідомлень. Строки та способи надсилання судових повісток учасникам процесу.

Зміст судових повісток та оголошення про виклик.

Порядок вручення судових повісток.

Обов'язок учасників судового процесу повідомляти суд про зміну свого місця проживання (перебування, знаходження) та про причини неявки в судові засідання. Розшук відповідача.

Тема 10. Судові витрати

Поняття та види судових витрат у цивільному процесі.

Судовий збір. Об'єкти сплати судового збору.

Ставки судового збору.

Порядок сплати судового збору. Пільги зі сплати судового збору.

Витрати на професійну правничу допомогу.

Витрати сторін та їх представників, що пов'язані з явкою до суду.

Витрати, пов'язані із залученням свідків, спеціалістів, перекладачів та проведенням судових експертиз. Витрати, пов'язані з проведенням огляду доказів за місцем їх знаходження та вчиненням інших дій, необхідних для розгляду справи.

Попереднє визначення суми судових витрат.

Забезпечення та попередня оплата судових витрат.

Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати

Розподіл судових витрат.

Тема 11. Цивільна процесуальна відповідальність

Поняття та особливості цивільної процесуальної відповідальності як виду юридичної відповідальності.

Цивільне процесуальне правопорушення як підстава застосування заходів цивільної процесуальної відповідальності. Порушення процесуальних обов'язків та зловживання процесуальними правами.

Поняття заходів процесуального примусу та їх види у цивільному процесі.

Попередження і видалення із залу судового засідання.

Тимчасове вилучення доказів для дослідження судом.

Привід свідка.

Штраф.

Інші заходи цивільної процесуальної відповідальності (покладення на порушника судових витрат у справі, залишення заяви скарги, заяви, клопотання порушника без розгляду, повернення заяви).

Тема 12. Доказування та докази

Характеристика процесу доказування – поняття, сутність, завдання, стадії.
Суб'єкти доказування. Предмет доказування.

Поняття доказів та засобів доказування у цивільному процесі.
Співвідношення доказів та засобів доказування.

Вимоги до доказів (належність, допустимість, достовірність, достатність).

Класифікація доказів. Прямі та непрямі докази. Первісні та похідні докази.

Обов'язок доказування і подання доказів. Підстави звільнення від доказування.

Порядок подання доказів. Витребування доказів.

Показання свідків. Письмові докази. Речові докази. Електронні докази.

Висновок експерта. Висновок експерта у галузі права.

Поняття та процесуальний порядок забезпечення доказів.

Тема 13. Позов. Право на позов

Поняття позову. Елементи позову.

Види позовів. Позови майнового і немайнового характеру.

Право на позов.

Зміна позову. Відмова від позову. Визнання позову. Мирова угода.

Поняття та значення інституту забезпечення позову. Підстави для забезпечення позову.

Види забезпечення позову.

Порядок звернення із заявою про забезпечення позову.

Розгляд заяви про забезпечення позову.

Зустрічне забезпечення. Скасування зустрічного забезпечення.

Скасування заходів забезпечення позову.

Тема 13. Відкриття провадження у справі

Поняття та значення стадії відкриття провадження у справі.

Форма та зміст позовної заяви.

Процесуальний порядок подання позовної заяви.

Залишення позовної заяви без руху. Повернення позовної заяви.

Відмова у відкритті провадження у справі.

Ухвала про відкриття провадження у справі.

Об'єднання і роз'єднання позовів.

Підготовка проектів позовних заяв та ухвал суду на стадії відкриття провадження у справі .

Тема 14. Підготовче провадження

Поняття і завдання стадії підготовчого провадження

Зміст підготовчого провадження

Подання відзиву на позов, відповіді на відзив та заперечень на відповідь.

Подання третьою особою пояснень

Зустрічний позов.

Підготовче засідання: завдання та порядок проведення.

Врегулювання спору за участю судді.

Відмова, позивача від позову. Мирова угода. Визнання позову відповідачем.

Тема 15. Підготовче провадження

Поняття і завдання стадії підготовчого провадження

Зміст підготовчого провадження

Подання відзиву на позов, відповіді на відзив та заперечень на відповідь.

Подання третьою особою пояснень

Зустрічний позов.

Підготовче засідання: завдання та порядок проведення.

Врегулювання спору за участю судді.

Відмова, позивача від позову. Мирова угода. Визнання позову відповідачем.

Тема 16. Розгляд справи по суті

Поняття та значення розгляду справи по суті. Судове засідання – процесуальна форма розгляду справи по суті.

Відкриття розгляду справи по суті. Наслідки неявки до суду осіб, викликаних у судове засідання. Відводи судді та інших учасників процесу (підстави та порядок вирішення).

З'ясування обставин справи та дослідження доказів.

Судові дебати. Ухвалення та проголошення рішення суду.

Фіксування цивільного процесу.

Відкладення розгляду справи та перерви у судових засіданнях.

Зупинення та відновлення провадження у справі.

Закриття провадження у справі. Залишення заяви без розгляду.

Тема 17. Судове рішення

Поняття та форми судових рішень. Відмінність рішення суду від ухвали.

Зміст рішення суду (його складові частини).

Вимоги, яким повинно відповідати рішення суду.

Виправлення описок і арифметичних помилок у судовому рішенні.

Додаткове рішення суду. Роз'яснення рішення суду.

Набрання рішенням суду законної сили.

Ухвали суду, їх види та зміст.

Тема 18. Спрошене позовне провадження

Поняття та значення спрошеного позовного провадження.

Справи, що розглядаються в порядку спрошеного позовного провадження. Малозначні справи, їх критерії.

Вирішення питання про розгляд справи в порядку спрошеного позовного провадження.

Особливості розгляду справи у порядку спрошеного позовного провадження. Порівняльний аналіз спрошеного та загального позовних проваджень.

Тема 19. Заочний розгляд справи

Поняття і значення заочного розгляду справи. Історичні причини впровадження заочного розгляду цивільних справ.

Умови та порядок проведення заочного розгляду справи. Заочне судове рішення.

Порядок, строк подання та зміст заяви про перегляд заочного рішення.
Порядок розгляду заяви про перегляд заочного рішення.

Тема 20. Наказне провадження

Поняття та характерні риси наказного провадження. Порівняльна характеристика наказного та позовного проваджень.

Підстави для видачі судового наказу.

Порядок здійснення наказного провадження.

Поняття і сутність судового наказу.

Скасування судового наказу.

Тема 21. Окреме провадження

Поняття і сутність окремого провадження. Порівняльна характеристика окремого, позовного та наказного провадження.

Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи.

Надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності.

Визнання фізичної особи безвісно відсутньою чи оголошення її померлою.

Усиновлення.

Встановлення фактів, що мають юридичне значення. Визнання фактів, що мають юридичне значення, в умовах воєнного стану.

Визнання спадщини відумерлою.

Надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку.

Розкриття банком інформації, яка містить банківську таємницю, щодо фізичних та юридичних осіб.

Тема 22. Апеляційне провадження

Поняття та значення апеляційного провадження.

Судові рішення, які можуть бути об'єктом апеляційного оскарження.

Право апеляційного оскарження та процесуальний порядок його реалізації.

Форма та зміст апеляційної скарги.

Порядок подання апеляційної скарги.

Відкриття апеляційного провадження.

Розгляд справи судом апеляційної інстанції.

Повноваження суду апеляційної інстанції.

Постанова суду апеляційної інстанції.

Тема 23. Касаційне провадження

Поняття та значення касаційного провадження.

Підстави касаційного оскарження судових рішень.

Право касаційного оскарження.

Форма і зміст касаційної скарги та порядок її подання.

Відкриття касаційного провадження

Порядок розгляду справи судом касаційної інстанції.

Підстави для передачі справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду та порядок такого розгляду.

Повноваження суду касаційної інстанції.

Тема 24. Провадження з перегляду судових рішень у зв'язку з виключними обставинами та за нововиявленими обставинами

Значення та особливості провадження у зв'язку з виключними обставинами та за нововиявленими обставинами.

Підстави перегляду судових рішень у зв'язку з виключними обставинами. Порядок провадження справи у Верховному Суді.

Підстави перегляду у зв'язку з нововиявленими обставинами. Строк подання заяв про перегляд у зв'язку з нововиявленими обставинами. Суди, що здійснюють перегляд у зв'язку з нововиявленими обставинами. Форма і зміст заяви про перегляд у зв'язку з нововиявленими обставинами. Розгляд заяви про перегляд у зв'язку з нововиявленими обставинами.

Тема 25. Виконання судових рішень у цивільних справах

Поняття і сутність виконавчого провадження і співвідношення його з цивільним процесом.

Звернення судового рішення до виконання.

Мирова угода в процесі виконання. Відстрочення і розстрочення виконання, зміна чи встановлення способу і порядку виконання

Поворот виконання судового рішення.

Судовий контроль за виконанням судових рішень.

Визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, міжнародного комерційного арбітражу.

Особливості провадження у справах про надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів та за нововиявленими обставинами.

Тема 26. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів, оспорювання рішень міжнародних комерційних арбітражів

Поняття та правовий статус третейських судів та міжнародних комерційних арбітражів.

Оскарження рішення третейського суду, оспорювання рішення міжнародного комерційного арбітражу. Форма і зміст заяви про скасування рішення третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу.

Особливості судового розгляду справ про оскарження рішень третейських судів, оспорювання рішень міжнародних комерційних арбітражів.

Підстави для скасування рішення третейського суду

Підстави для скасування рішення міжнародного комерційного арбітражу

Ухвала суду у справі про скасування рішення третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу

Тема 27. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів, оспорювання рішень міжнародних комерційних арбітражів

Визнання та виконання рішень іноземних судів, міжнародних комерційних арбітражів в Україні, надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів .

Строки пред'явлення рішення іноземного суду до примусового виконання.

Суди, що розглядають справи про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду.

Клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду та порядок його розгляду.

Визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню.

Визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу

Проведення у справах про надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна:

1. Білоусов Ю.В. Цивільний процес України [Текст] : підручник / [Білоусов Ю.В. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. М. М. Ясинка. - К. : Правова єдність : Алерта, 2014. - 743 с.
2. Васильєв С. В. Цивільний процес. Підручник. / С. В. Васильєв. К.: Алерта, 2019. 506 с.
3. Цивільне процесуальне право України (Загальна частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 412 с.
4. Цивільне процесуальне право України (Особлива частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 240 с.
5. Цивільний процес : навч. посіб. для підготовки студентів 3-го та 4-го курсів бакалаврату літо 2022 року / [уклад. К. В. Гусаров, М. В. Жушман, С. О. Кравцов та ін.] ; за заг. ред. проф. К. В. Гусарова. – Харків : ТОВ «Оберіг», 2020. – 229 с.
6. Цивільний процес: Підручник / За заг. ред. Заборовського В.В., Булеци С.Б., Фазикоша В.Г. та ін. Одеса, Гельветика, 2022, 932 с.
7. Цивільний процес України: Підручник / За ред. Є.О. Харитонова — К.: Істина, 2011. — 536 с.
8. Цивільний процес України : Навч. посіб. для студ. юрид. спец. закладів вищої освіти / І. О. Ізарова, Р. Ю. Ханик-Посполітак. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ : ВД «Дакор», 2019. – 274 с.
9. Цивільний процесуальний кодекс України : наук.-практ. коментар / Н.Ю. Голубєва, І.В. Андронов, І.В. Венедіктова та ін. ; Нац. ун-т "Одеська юридична академія" ; за заг. ред. і передм. Неллі Юрїївна Голубєва. – Київ : Юрінком Інтер, 2021. – 838 с. – (Науково-практичний коментар).
10. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар. Вид. 4-те, перероб. та доп. / За заг. ред. д. ю.н., професора, академіка Академії наук вищої школи України М. М. Ясинка. Київ : Алерта, 2024. 928 с.
11. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар: У 2 т. / За заг. ред. С.Я. Фурси. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2010. – Т. 1. – 1044 с.
12. Ярошенко І.С. Цивільне процесуальне право [Текст] : підручник / [І.С. Ярошенко та ін.] ; за заг. ред. І.С. Ярошенко ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2014. - 519 с.

Нормативні акти:

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: Рада Європи від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
2. Конституція України від 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15/conv#n9346>

4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/conv#n1413>
5. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. № 2947-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
6. Житловий кодекс України від 30 червня 1983 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5464-10#Text>
7. Кодекс законів про працю України від 10.12.71 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
8. Про судовий збір: Закон України від 8 липня 2011 р. № 3674-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text>
9. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>
10. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 р. № 4002-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12#Text>
11. Про третейські суди: Закон України від 7 червня 2001 р. № 2491-III (зі змін.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15#Text>
12. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>
13. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 р. № 1207-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15#Text>
14. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
15. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 р. № 3671-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>
16. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>
17. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>
18. Про всеукраїнський референдум: Закон України від 26 січня 2021 р. № 1135-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1135-20#Text>
19. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 р. № 1207-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>
20. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
21. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>
22. Про граничні розміри компенсації витрат, пов'язаних з розглядом цивільних, адміністративних та господарських справ, і порядок їх компенсації за рахунок держави: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.04.2006 р. № 590. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/590-2006-п#Text>
23. Про затвердження Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи: Рішення Вищої ради правосуддя від 17.08.2021 № 1845/0/15-21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21#Text>

Підручники, посібники, наукові праці:

1. Цивільне процесуальне право України (Загальна частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 412 с.
2. Цивільне процесуальне право України (Особлива частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 240 с.
3. Цивільний процес : навч. посіб. для підготовки студентів 3-го та 4-го курсів бакалаврату літо 2022 року / [уклад. К. В. Гусаров, М. В. Жушман, С. О. Кравцов та ін.] ; за заг. ред. проф. К. В. Гусарова. – Харків : ТОВ «Оберіг», 2020. – 229 с.
4. Цивільний процес: Підручник / За заг. ред. Заборовського В.В., Булеци С.Б., Фазикоша В.Г. та ін. Одеса, Гельветика, 2022, 932 с.

4.2. Допоміжна література:

1. Андрійчук О. Суть та значення строків у цивільному процесуальному праві України / О. Андрійчук // Вісник прокуратури. – 2007. – № 7. – С. 103-108.
2. Андронов І.В. Судові рішення в цивільному процесі України: монографія. Одеса: Юридична література, 2018. 372 с.
3. Бичкова С. С. Заочний розгляд цивільної справи: сутність та умови / С. С. Бичкова // Приватне право і підприємництво. - 2018. - Вип. 18. - С. 52-55. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prip_2018_18_12.
4. Васильєв С. В. Звернення до суду: алгоритм процесуальних дій (адміністративна юрисдикція): навчальний посібник. – Київ: Алерта, 2021. – 342 с.
5. Васильєв С.В. Порівняльний цивільний процес: підруч. Київ: Алерта, 2015. 352 с.
6. Василюк С. Застосування аналогії в цивільному процесі / С. Василюк, О. Ломоносова // Право України. – 2002. – № 3. – С. 135-137.
7. Великорода О.М. Розширення сфери застосування наказного провадження / О.М. Великорода // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 7. – С. 19-21.
8. Голубєва Н. Ю., Андронов І.В., Волкова Н. В., Яніцька І. А. Доказування та докази в цивільному судочинстві : навч.-метод. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. [Електронне видання] / Н. Ю. Голубєва, І. В. Андронов, Н. В. Волкова, І. А. Яніцька; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2024. – 80 с.
9. Ізарова І.О. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального законодавства Європейського Союзу. Ч.1: Перші загальноєвропейські процедури розгляду і вирішення цивільних та комерційних справ транскордонного характеру - видачі Європейського судового наказу й вирішення дрібних спорів. – К: Дакор, 2016. – 308 с.
10. Іліопол, І. Історико-правовий аспект виникнення й розвитку інституту апеляції в цивільному процесі / І. Іліопол // Юридичний вісник. 2016. № 4. – С. 124-128.
11. Комаров В. В. Позовне провадження : монографія / В. В. Комаров, Д. Д. Луспеник, П. І. Радченко, В. Ю. Мамницький, В. В. Баранкова; ред.: В. В. Комаров. Х. : Право, 2011. 552 с.
12. Коросташивець Ю. Г. Окреме провадження в цивільному процесуальному праві: посіб. для закл. вищ. освіти / Ю. Г. Коросташивець, Д. І.

Минюк, О. Ю. Минюк; Міжрегіональна Академія управління персоналом. - Київ : Вид-во Людмила, 2024. - 143 с.

13. Кройтор В.А. Наказне провадження як окремий вид спрощеного провадження в цивільному судочинстві України // Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство» Випуск № 01, 2025, с. 189-193.

14. Кройтор В. А. Принципи цивільного судочинства та їх система: проблеми сучасної теорії і практики: монографія / В. А. Кройтор. Харків : Право, 2020. 672 с.

15. Лемик Р. Проблемні питання порядку та умов зміни предмета або підстав позову в цивільному судочинстві України [Електронний ресурс] / Р. Лемик, Я. Гасяк // Підприємництво, господарство і право. – 2016. – № 1. – С. 11-17.

16. Масюк В.В. Презумпції та преюдиції в цивільному судочинстві / В.В. Масюк. – К.: Право, 2011. – 208 с.

17. Окреме провадження / За ред. Комарова В.В. – Х.: Право, 2011. – 312 с.

18. Радченко П.І. Цивільна юрисдикція як наукова проблема / П.І. Радченко // Проблеми удосконалення правового регулювання місцевого самоврядування в Україні. 2004. – С. 290-293.

19. Сакара Н. Проблема доступності правосуддя у цивільних справах / Н. Сакара // Право України. 2004. № 1. – С. 105-109.

20. Свідерська М.В. Порівняльна характеристика судового наказу, судового рішення та виконавчого напису нотаріуса / М.В. Свідерська // Підприємництво, господарство і право. 2005. № 3. С. 117-119; № 4. – С. 42-44.

21. Судові експертизи у цивільному та господарському провадженні: теорія та практика : монографія / С. Тюленев, Г. Спіцина, Е. Сімакова-Єфремян, І. Петрова, В. Хоша; Національний науковий центр "Інститут судових експертиз імені Заслуженого професора М. С. Бокаріуса". - Харків : ННЦ "ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса", 2023. - 387 с.

22. Татулич І. Ю. Особливості процесу доказування у справах окремого провадження. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 9. С. 104–107.

23. Теорія доказового права: науково-практичний посібник (монографія); за заг. ред. д.ю.н., проф., акад. Академії наук Вищої школи України М. М. Ясинка. Київ: Алерта. 2021. 426 с.

24. Ткачук О.С. Проблеми реалізації судової влади у цивільному судочинстві. /О.С. Ткачук. – К. : Право, 2016. – 600 с.

25. Фурса С. Докази і доказування у цивільному процесі / С. Фурса, Т. Цюра. – К.: Видавець Фурса С.Я.; КНТ, 2005. – 256 с.

26. Фурса С.Я., Фурса Є.І. Новітня концепція спрощеного провадження в цивільному процесі. Цивілістична процесуальна думка. 2017. № 1. С. 46–50.

27. Цивільне судочинство України: основні засади та інститути : монографія / В. В. Комаров, К. В. Гусаров, Н. Ю. Сакара та ін. ; за ред. В. В. Комарова. – Х. : Право, 2016. – 848 с.

28. Цивільний процес: теорія і практика. Концепції вчених з удосконалення законодавства про цивільне судочинство. Монографія. / за заг. ред. Фурси С.Я., Бичкової С.С. Київ: Алерта, 2023. 640 с.

29. Чурпіта Г. В. Правове регулювання інституту доказів і доказування у цивілістичних судочинствах: компаративістичний аспект. Криміналістичний вісник. 2014. № 1 (21). С. 38–44.

30. Ясинок Д. М. Судова правотворчість та її межі в цивільному судочинстві України : монографія / Д. М. Ясинок. - Київ : Алерта, 2024. - 225 с

4.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

www.rada.gov.ua – Верховна Рада України

www.ombudsman.kiev.ua – Уповноважений Верховної Ради з прав людини

www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України

www.minjust.gov.ua - Міністерство юстиції України

www.scourt.gov.ua – Верховний Суд

www.ccu.gov.ua - Конституційний Суд України

www.gp.gov.ua – Офіс Генерального прокурора

www.niss.gov.ua – Національний інститут стратегічних досліджень

www.parlament.org.ua/ - Лабораторія законодавчих ініціатив

www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського

**Доцент кафедри цивільного та
господарського права і процесу**

_____ **Андрій РОМАНЮК**